Ч. 141. Львів, второк, дня 30. падолиста 1915. Рік I.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 6 сот.
На провінції 8 сот.
В занятих теріторіях 4 коп.

Виходить що дня рано.

Умови передплата у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12.— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції й адміністрації: ЛЬВІВ, ул. Руська 3. Експедиції: Бляхарська 11.

Урядові воєнні звідомлення.

З ГОЛОВНОЇ ТУРЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

Дня 22. і 23. падолиста вислав ворог на фронті Трак в области на північ від Корни коло Кут Ель Амара над Тигром свої нові підмоги під ослоною армат та 10 воєнних кораблїв, проти наших становиск висунених вперід в тій околиці. Наші війська завдали неприятелеви тяжкі втрати в забитих. а відтак подались на головне становиско. Ворог старав ся єще дальше вести з офензивою, та йому се не вдалось. Наші війська перейшли до протинаступу, здобули оден машиновий кріс і два вози з амуніцією та полонили кількасот бранців. В тім місци здобули ми четвертий неприятельський воздухоплав.

На кавказькім фронті нїчо нового.

На дарданельськім фронті артілерійські бої та киданнє бомбами. Наша артілерія знищила в відтинках Анафорти і Арібурну кілька ворожих становиск. Здобуто 5 машинових крісів і оден приряд до кидання бомб. Велика скількість неприятельського війська, що була поміщена в місци висадження коло Арібурну зістала вбита огнем нашої артилерії.

В Анафортї наша артилерія взяла під свій огонь армату великої системи, котру ворог хотїв уставити в напрямі Кірешпере та вози з амуніцією; много жовнірів з прислуги згинуло,

Европейська війна.

Безпосереднє полученнє Берлїн-Константинополь.

БЕРЛЇН. „Vossische Zeitung“ доносить з Константинополя: Від вчера піднятий знов телеґрафічний рух через Сербію, так, що тепер є між Берлїном а Константинополем дві телеґрафічні лїнії. Німеччина та Туреччина не є ограничені вже від тепер на одну лїнію, яка провадить через Румунію.

Анґлїйські втрати.

ЛЬОНДОН. (Тбб.) Послїдна лїста втрат містить назвиска 18 офіцерів та 321 жовнїрів.

Зміна в начальній військовій французькій управі?

КОПЕНГАҐА. По донесенням з Парижа начальний вожд французької армії Joffre має одержати становиско президента спільної воєнної ради. Внаслїдок того уступить він зі свого становиска; його наслїдником має бути ґенерал Фок. Перебуваючий в Льондонї французький мінїстер амуніції Томас заявив в розмові, що держави почвірного порозуміння рішили, заложити центральне бюро для кермовання фабриками амуніції.

Греція і почвірне порозуміннє.

БЕРЛЇН. Кореспондент берлїнського „Tageblatt-у“ доносить з Люґано під датою 26. с. м.: На нинїшній мінїстеріяльній радї зложив Сонїно звіт про положеннє в Греції, яке є дуже вдоволяюче. Серська армія має нинї цілковиту свободу відвороту або через грецьку Македонію або через Охріду до Епіру та Альбанії. Таксамо Греція дала почвірному порозумінню запоруку що до свободи акції та що до свобідної диспозиції грецьких телеґрафічних лїній,

Почвірне порозуміннє буде наставати також на демобілїзацію грецької армії. В дійсности Греція обіцяла, що в найблизших днях розпорядить частинну демобілїзацію, щоб тим способом заявити почвірному порозумінню свою прихильність. Мінїстеріяльна рада занималась відтак положеннєм на Балканї, та дійшла до переконання, що в наслїдок Греції положеннє почвірного порозуміння значно поліпшилось, та що почвірне порозуміннє може тепер завдати Болгарії та Німеччині остаточний удар. Рада застанавлялась відтак небажаним та можливим обсадженнєм осередніми державами Альбанії.

Почвірне порозуміннє підприняло в тому напрямі охоронні средства. „Corriere della Sera“ висказуєть ся про положеннє дуже скептично. Ся часопись є тої думки, що Греція жде тільки на пригідну годину, щоб наївному почвірному порозумінню впасти на зади.

ЖЕНЕВА. Договір заключений Грецією з державами почвірного порозуміння містить ся в слїдуючих точках: Греція приобіцює, не розоружувати сербських та анґлїйсько-французьких військ коли-б вони перейшли на грецьку область; почвірне порозуміннє має цілковиту запоруку свобідного дїлання, може вживати телеґрафічних та зелїзничих лїній; переговори що до инших точок є в ходї. Греція одержала запевненнє, що почвірне порозуміннє зверне її окуповані области По звідомленням атенської часописї „Емброс“ в найблищому часї має розпочатись демобілїзація пятьох річників.

Італїя хоче мира?

БЕРЛЇН. „Berliner Morgenpost“ доносить з Ціріху: Добре поінформована сторона доносить „Neuen Züricher Nachrichten“: Під сю пору в політичних кругах Риму кружить вістка, що Італїя предложила мирові услівя Австро-Угорщинї. Однак відповідь австро нїмецької преси зробила тут пригнобляюче вражіннє.

Уважають се як крок конечности італїйського правительства перед отвореннєм італїйського парляменту. Зимні відносини до держав почвірного порозуміння є з кождим днем більші. В дійсности в Італії нїхто не вірить в успіх балканської анґлїйсько - французької виправи мимо горячих впевнювань націоналїстів. Нинї вже можна зорєнтуватись в положенню Коли посли італїйського парляменту є правдивими заступниками народу, то полїтичний термометр буде вказувати на бурю. Італїйська цензура злагіднїла супроти сеї части преси, яка боронила невтральности Італії. Ся поява є в злуцї з розломом в „вільномулярській“ партії. Ферарі обїздить тепер льожі в Веронї, Медіолянї, Туринї і Венеції, щоб залагодити сей спір.

Нові французькі кредити.

Мінїстер скарбу Рібот предложив парляментови законопроект для відкриття кредиту в висоті 8,172.817.000 франків на перший четверть рік 1916 р. В мотивах заявляє Рібот, що фінансове положеннє Франції зовсїм не є небезпечне, та що Франції вдалось через 16 місяців війни покрити всі видатки, не нарушуючи притім кредиту французького банку, анї не накладаючи нових тягарів на податників.

Рібот сказав вкінцї: По раз перший відтворили ми вплати на рентову позичку, котра забезпечить средства на найблищі місяцї. Можемо з вірою глядїти в будуччину, бо знаємо, що край має волю не податись перед нїякими жертвами, щоб дійти до остаточної побіди.

Венїцельоз обжалований о головну зраду?

АТЕНИ. Орґан Венїцельоза „Гефтія“ доносить, що оден з атенських горожан обжалував Венїцельоза перед атенським придворним судом о державну зраду, закидаючи йому, що він спонукав чужі держави, висаджувати їх війська на грецькій території. Як свідків ставить обжалований короля Константина, та жадає переслухання анґлїйського короля і президента Франції Поанкарого. Обжалованнє опираєть ся на заявах бувшого грецького президента мінїстрів, а теперішного члена кабінету Скулюдіса, Теотокіса, котрий публично в парляментї закинув Венїцельозови, що він зізволив на висаджуваннє чужих військ на сушу в Солунї.

З дїяльности Загально-Української Культурної Ради.

Зі звіту З. К. Ради довідуємо ся, що Культурна Рада по уконституованню приступила сейчас до працї а іменно: Зорґанїзувала школи в Ґміндї і Вольсберзї, ставала до помочі віденським ґімназійним і семинарійним курсам у Відни (інтервенція у властей, матеріяльна поміч ученикам і учителям), урядила за дозволом і підмогою властей доповняючі наукові курси для народних учителів, основала школу вправ при семинарийних курсах, дала підмогу на книжки для молодїжи, відбула дві наради в справах приватного шкільництва, вислала депутацію і меморіял до ц. к. мінїстра просвіти в справах шкільних, те саме в справі унїверситетській.

Вісти з Америки.

Віча в справі вільної України.

За стараннєм читальнї „Просьвіти“ і кількох свідомих одиниць відбулось в Йонкенс Н. Й. дня 17. с. м. віче в справі несення помочи рідному краєви. Досить простора галя „Тури“ була заповнена народом по береги.

Милу несподіванку зробив нам своєю присутностию Вп. добродій Мирослав Січинський.

Відтак тов. П. Фурик отворив віче, пояснивши коротко його ціль та покликав на предсідателя віча тов. Стефана Гладкого з Нюарку, а на секретарів віча тов. В. Різничка і Н. Турчина.

Предсідатель, подякувавши вічевикам за довіре, уділив голосу д-рови С. Демидчикови, котрий в півтора-годиннім рефераті представив зібраним причини теперішної війни, вказав на пляни російського царату, який під маскою визволення Славян з німецької неволі дійсно пійшов диким походом на східну Галичину тому, щоби підбити під свою злочинну власть та знищити наші культурні здобутки і нашу національну думку до самостійности. Відтак перейшов коротко історію неволі українського народа під російським деспотизмом і змагання українського народа в теперішну хвилю. При кінци свого реферату представив зібраним нужду, яку терплять наші родини в ріднім краю з причини війни, та візвав присутних до складання жертв для голодуючих та знищених війною наших батьків, братів і сестер.

Реферат про національну справу независимости і задачу української еміґрації в Злучених Державах виголосив наш дорогий гість М. Січинський. Коли вийшов на естраду, присутні привитали його опять бурею оплесків. Бесідник говорив про обовязок тутешних Українців серед чужинців, а головно, щоби ми при кождій нагоді старались познакомити Американців зі справами України. При кінци обговорив справу Українського Сойму, котрий відбудеть ся 30. с. м., та взивав місцевих Українців, щоби взяли чинну участь в демонстраційнім поході, що відбуде ся в день Сойму.

Третій з ряду говорив тов. М. Угорчак з Джерзи Сіти, Н. Дж.. про конечність орґанізовання нашого народу, бо тільки в орґанізації сила. Говорив про піднесенне просвіти та про добре вихованне наших дітей. Коли наші діти будуть свідомими, то тогди можемо сподіватись і красшої будуччини для українського народу.

Відтак забрав слово тов. П. Фурик, котрий вказував на недбалість нашого народа та на потребу будови Народного Дому. Замісць післати поміч рідному краєви — говорив бесідник — то ми мусимо платити солоно за галю ворогам України.

Потім предсідатель подякував бесідникам за їх труд, а зібраним за участь на вічу та за жертви для потерпівших в Галичині.

МІНІЯТУРНИЙ ФЕЙЛЄТОН.

Всї ви мої!..

Усї, усї Ви — що під тим стягом, під стягом Неньки України стоїте — усї Ви мої:

Душа і серце моє при Вас.

Душа моя благословить Ваш труд,

Пісня моя відрадою, заохотою, цілючою міцю є, пісня моя веде Вас на бій, на рішаючий бій.

Де в бою рішаєть ся доля народу мого — там я всюда з Вами, я все душею з Вами.

Шлю Вам пісню і найніжнійшу і найпалкійшу пісню мою.

Ви відчуваєте — що з Вами, діти мої, все і всюда я.

Ви відчуваєте мою пісню без слів, що в округи Вас веть ся і веть ся..

Згуки її неначе шум облаків градових, згуки її палкі, огненні неначе блиски грому, згуки сеї пісні хай ведуть Вас до бою-побіди, на нове життє... до волї... до щастя соняшного до ясного щастя...

І веть ся все і веть ся в округ Вас:
„Не вихор-полумя... а пісня моя,
несита — надією кормлена страсть. —
Її чар уносить від тіней і зла
хай в світло веде Вас — моя пісня-власть
веде Вас до волї — і волю Вам дасть!

Солець 25. XI. 1915.

Уляна Кравченко.

Лягли головами.

Зеновій Дума,

студент III-го року львівської політехніки, хорунжий 33. полка піхоти, в 23. році життя поляг 3. мая 1915 під Горлицями. Годину перед смертю загрівав ще огненними словами свій відділ до відваги в рукопашнім бою за свого цісаря і свій безталанний народ.

З того бою винесли його неживого вірні товариші, а військова старшина з належним пієтизмом і військовими почестями зложила тлінні останки молодого героя на кладовищи в Ріпици руській під Горлицями.

Покійний був сином народного учителя, який помер перед десяти літами, полишаючи на злидні жінку із 4-о дітьми. Діти росли і розвивали ся, треба було отже дати їм відповідне образованнє, на яке мізерна пенсія не вистарчала. Але чого не докаже любов, матери до своїх дітей. Перенесла ся з села до Львова де жила з праці рук і кервазицею своєю годувала і образувала свої діти. Дочекала ся в кінци тої втіхи, що найстарша донька здала учительську матуру, а відтак вийшла за учителя замуж, найстарший з поміж синів Орест став електротехніком, середний, власне покійний Зеновій кінчив політехніку, а наймолодший Роман реальну школу. Всїх трох післала на війну, з яких Зеновій найбільше надійний і любимець бідної матери-вдови вже не живе. Куля північного Тамерляна положила конець молодому життю в самім його розцвіті.

Покійника я знав ще від 3. реальної кляси. На моїх очах ріс, кінчив школи і духово розвивав ся. І хоч ріжниця нашого віку була досить велика, я щиро його полюбив, як свойого найлїпшого приятеля. Бо був се рідкий оказ прегарно згармонізованих духових і фізичних прикмет. Стрункий, чорнобровий, лагідної рефлєксийної вдачі, скромний і ввічливий в поведенню, здібний і пильний в науці та в громадянській праці. Зараня освідомив собі тяжку задачу життя, спокійно готовив ся до него, та ревно виповнював свої тяжкі обовязки. Перед моїми очима заєдно стоїть його прегарна постать, чиста як жерельна вода історія його молодечого життя тай тяжко погодити ся з тою гадкою, що така цінна многонадійна поява жорстоко зломана в самім розцвіті, спочила передчасно в могилї. На жертвеннику своєї волї і кращої будуччини зложила тут Україна знов більше чим одиницю жовніра, зложила жемчуг сльоз з під свойого серця, даровиту душу, якій в буденній сутолоці не легко найти пари.

Є втрати, що супроти них слово і плач — марні, втрати, супроти яких серце рідної матери безрадно камeніє. Розраду хиба може найти в тій великій ідеї, за яку Україна тільки сердечних жертв понесла.

Нехай та Ідея заховає на віки славу імени Покійника, а многострадальній Матери дасть розраду в Її тяжкім горю.

Спи, Зеновію, коханий мій Приятелю, хай та українська земля, яку Ти любив над життє і за її свободу проляв свою кров сердечну, буде пером для Тебе. Спочинеш і встанеш колись на голос архангельської труби вже у вільній Україні.

Василь Цуркан.

НОВИНКИ.

— **Письмо від Степанівної.** Вчера принесла нам почта письмо від нашої славної Олени Степанівної з дати 26. жовтня 1915 р. слїдуючого змісту: Прошу мою адресу оповістити в „Українському Слові“. При нагоді повідоміть моїх родичів, де я находжусь. Поздоровленнє для всіх. Олена Степанівна. Ташкент Туркестан. Картка писана по німецьки.

— **Візначеннє офіцера-Українця.** Цїсар надав капітанови 9. полку стрільців, Діонізови Корнич Ясеницькому, що поляг геройською смертю на південнім воєннім терені, за хоробре поведеннє супроти неприятеля зелізний хрест заслуги III. кляси.

ЮР. ДНІСТРОВИК.

Сторінка з дневника „конфідента.“

(Конець).

— Пайді з нами — гукнув оден.

Я почав протестувати — зробилось замішаннє, людей ставало чимраз більше. А Геля глядїла через вікно і давала знак, щоб іти...

Я зрозумів. Удав, що нічого не винен — зажадав, щоб мене відпровадили до начальника.

Повели. Двох Москалїв з наїженими крісами йшло на переді — двох на заді. „Цивіля“ вже не було. По хвилї я поглянув на другу сторону улиці. Йшла Геля і несла завинену фляшку.

Мене привели перед с.-ку ґімназію і почали оповідати „часовому“ — як арештували. Геля приближилась — подала непомітно фляшку і пішла дальше. Я — так само непомітно всунув її в глубоку кишенню своїх сподень.

На І. пов. задержали ся перед дверима, де було написано: „Начальникъ III. отдѣленія“ — оден Москаль пішов до середини.

По хвилї почув я грубий голос:

— Позвать!

Двері отворились і я став перед огрядним Москалем.

— Пропуск — було перше його питання.

— Немаю — сказав я голодно.

— Как фамілія?

— Д., родом з П. Р.-ского повіта.

— Пачему ту шляєт ся?

— До сестри приїхав.

Глядїв на мене — довго допитливо.

— Николай Івановіч! Закликав він не зводячи з мене зору. Двері отворились, а на порозі появивсь „цивіль“ що за мною стежив.

— Ніколай Івановіч — утром списать вопрос і подать мнє — а зараз умєстіть под караул.

По желавію Ваше-скородіє, пробелькотав „цивіль“ і ми вийшли на коритар. Там вже чекав Москаль з наїженим крісом.

— В камеру — утром к мнє — ступай!

— Москаль випростував ся — так тошно — пробелькотав, обернув ся незручно і повів мене.

Вийшли на III пов. Там крутилось де-кілька Мадярів. Часовий отворив камеру, гнилий воздух почав скоро утїкати з запертя.

Було вже полудне, я нічого доси не їв, однак не відчував голоду.

Перед вечером увійшов Москаль з наїженим кр сом і став коло дверей.

— З котрої ґубернії? — спитав я.

— Нельзя розґаваривать — там єсть старшой.

І всьо затихло — лиш на коритари чути було віддаляючі ся кроки. День скоро минув — я відчував вже голод — шукав по кишенях і насмотрив фляшку. Витяг і поглянув на вартового.

— Водка? — спитав вартовий, дивлячись на фляшку. Я нічого не відповів, а притулив фляшку до уст і довго тримав — опісля удавав, що закашляв ся. Вартовий простягнув руку. Я подав йому — і в одній хвилї не стало половини.

— Здорово — промовив і поставив коло себе. Я ходив по камері і думав — . . . коб' він заспав..

На дворі темнїло чим раз більше. На улицях рух завмірав, а й по тротоарах затихало.

Ми ще випили. Мій вартовий почав моститись на долівці на проти дверей. Я й собі промостивсь і удав, що засипляю, однак по хвили почав непокоїтись — але не вставав, боячись розбудити вартового, а коли переконав ся, що вартовий вже заснув, встав я і почав досить голосно ходити по камері. Вартовий не пробуджав ся, Я взяв кріс, що стояв опертий о стіну, витяг набої і поставив його — у кут за піч — а набої кинув у піч.

І знова тихо...

Вартовий хропів — я легко переступив через нього — отворив двері і поглянув на коритар. На сходах куняв другий вартовий. Легко — без шуму запер двері і пішов далї, отворив вікно і за хвильку почав злазити по ринві на діл. Вже досягнув другого поверха — коли наraз почув стукіт чобіт по сходах.

— Зміна варти — подумав я — всьо пропало і пустивсь ринви:

..Коли пробудивсь — лежав у купі снігу горі лицем. Троха карк болїв, однак я не зважаючи на біль почав надслухувати. Всюди тихо — лиш на вулици було чути рівномірний хід — злаєть ся вартового. Легко виліз зі снігу і підійшов до муру — високий — годї руками дістати. В другім кутї подвіря запримітив я зложені сяги дерева — хвилька і я вже був на верху мура. По другім боцї побачив я великий город — зіскочив і за хвильку переліз низький паркан, що граничив з улицею, опісля пішов скорим кроком до помешканя Гелї.

— **Наші „патріоти“.** Перед сенатом віденського дивізійного суду краєвої оборони відбулась ононі розправа проти галицьких купців: Сруля Лінкера, Якова Наґлера і Юдки Ґермана обжалованих о дезерцію. З почином війни опинились сї купці разом зі своїми „краянами“ над синїм Дунаєм. Прийшов перший перегляд ополченців, та наші купці зістали узнані за нездатних до військової служби. Та не довго тревав їх супокій. В маю с. р. треба буле знов станути їм перед бранковою комісією. Щоб ратуватись перед маршом на фронт, треба було покермувати справою так, щоб раз на все збутись військових оглядин. Промисливий Юдка Герман розвідав ся, що робітники, які працюють при арсеналї не тільки що є увільнені від військової служби, але й ще заробляють денно 6 кор. Навязав він проте переговори з нищими урядниками арсеналу, обіцюючи за принятте досить показну сумку. Коли вже справа — як Юдції і його товаришам здавалось — добігала щасливо до кінця, зробили сі урядники на них донос... Військовий суд обжалував їх о дезерцію з війська. Юдка боронив ся тим, що шукав зарібку, а що довідав ся, що в арсеналї є робота, повідомив про се своїх товаришів, і разом вони почали робити старання о принятте. На нещасте суд не хотів повірити спритно обдуманим словам Юдки і його товаришів, та засудив всїх трех на 6 місяців тяжкої вязниці та наложив грошеву кару по 200 кор. на кожнього. Та се дурниця. Цїла траґедія в тім, що на розправі явив ся військовий лїкар, та асентерував з місця Юдку Германа та Якова Наґлєра. Фронтова служба таки їх не минула...

— **Пропуски на приїзд і виїзд зі Львова.** Ц. к. Дирекція поліції доносить: Уповажненнє до уділювання зізволень на перехід з границі тїснійшої воєнної области до обширнїйшої при їздах зі Львова і до Львова зістало переказане ц. і к. Команді міста Львова.

— **Довкруги повороту збігців.** Польські часописї доносять, що з днем 30. падолиста будуть вчислені до ширшої воєнної области: Ясло, Тїшанів, Самбір, Рудки, Дрогобич. Натомість позістануть ще дальше в тїснїйшій области Богородчани, Солотвина, Стрий, Калуш і Львів. Що до повороту до Львова, то мають бути введені такі полекші: Дотеперішнє ограничення, що поворот є дозволений тільки в публичному інтересї буде знесене, а від тепер буде він залежати від дозволу етапної команди у Львові.

Натомість з иншого жерела доносять, що 30. см. має появитись мінїстеріяльний розпорядок, який дозволяє на поворот у всї згадані повіти, отже і до Львова. Мінїстерство внутрішних справ означить 5 дневний речинець до повороту. Віденська поліція зглядно староства старатись будуть о уділеннє збігцям дозволу на поворот в етапній команді у Львові, бо столиця краю останеть ся і дальше в тїснїйшій воєнній области.

— **Для тих вже справа прояснена...** Дістаємо таке письмо:

„Redaktion „Ukrainische Slovo“

Nachdem wir von vielen Seiten um r u s s i s c h e Zeitungen und Lektüre gebeten werden, so erlauben wir uns heute bei Ihnen höflichts anzufragen, ob Sie uns nicht regelmässig ein paar Exemplare Ihres geschätzten Blattes zur Verfügung stellen möchten.

Indem wir schon im voraus vor Ihre gefl. Unterstützung bestens danken, zeichnet Hochachtungsvoll Zentralstelle für Soldatenlektüre, Wien, IX/4 Canisiusgasse 16“.

Що тут сказати, щоби не наразити ся на конфіскату? Письмо згадане прийшло не з Африки, а з Відня...

— **До чого вже й не доходить сліпа ненависть.** Військова комісія французької почти сконфіскувала ононі велику скількість часописних примірників мод, які були призначені для Іспанії.

— **Відбудова північної Угорщини.** В цїли відбудови знищеної російським наїздом північної Угорщини, заселеної головно українським народом, завязав ся осібний угорський комітет. На засїданню, яке ононі відбулось в Будапештї, зложив предсїдатель комісії ґр. Куен Гедервари детайлїчний звіт про дотеперішню акцію. Осібна до сього виделеґована комісія провірила, що в північній части Угорщини знищених є 94 сїл, в яких треба відбудовати понад 5.000 домів та господарських забудовань. Кошти відбудови оцїнюють знатоки на більше чим 7 мілїонів корон. Доси вплинуло на сю цїль до каси комісії $3^1/_2$ мілїонів корон. Решту має ся зібрати з добродійних датків, і в тій цїли комісія розвинула широку акцію не лиш в Австро-Угорщині, але й в Німеччині.

— **Конфіската майна посла дра Гінковіца.** Урядовий аґрамський дневник „Народне Новіне“ містить вирок аґрамського суду, на підставі котрого, по думці § 2 закона про конфіскату майна зрадників стану, сконфісковано цїле движиме і недвижиме майно адвоката і бувшого сербського посла до сойму і парляменту дра Гінковіца. Переведене слїдство виказало, що др. Гінковіц поповнив злочин проти оружної сили держави.

— **Австрійсько-німецькі конференції.** В днях 28. і 29. с. м. відбув ся зїзд представників Німеччини і Австрії, який скликав: німецько-австрійсько-угорський та австрійсько-німецький господарський союз, котрого цїлю було розглянути питаннє про нові полїтично-торговельні взаємини по війнї між Австро-Угорщиною а Німеччиною.

— **Недостача металевого гроша в Росії.** В наслїдок недостачі здавкової срібної і мідяної монети в Росії, державний банк приступив до горячкового чеканення здавкової монети на суму 200 мілїонів рублїв. Загалом мають ся вибити на 32 мілїонів рублїв більше срібної та мідяної монети чим в нормальних часах.

— **Реактивованнє Центрального Горожанського комітета в Варшаві.** В вересні с. р. доносили ми, що німецькі власти розвязали заснований в Варшаві Центральний Горожанський комітет по сїй причинї, що він переступив назначений круг свого дїлання, іменуючи судіїв, зізваляючи на ношеннє оружа цивільним і т. д. Краківські часописї доносять з Пйотркова, що німецькі власти привернули назад згаданий комітет в його дїяльности. По сїй причинї „Czas“ і инші краківські часописї висказують свою радість вважаючи Центральний Горожанський комітет як защитника польських культурних і економічних потреб і інтересів. Окупована часть Польщі Німцями зискує через се свій автономічний орґан.

— **Часове звільненнє угорських послів з військової служби** Цїсар приказав, щоб тих військових, що є послами до угорського парляменту, звільнено зі служби військової на час тревання засїдань парляменту, який — як ми доносили — є скликаний на 30. с. м.

— **Смерть архієпископа Бауера.** В Оломунції помер ононі кардинал князь д-р Франц Бауер. Він був наслїдником д-ра Теодора Кона, якого в своїм часї відсунено від архиепископської столиці. Покійник мало виступав в публичному життю; знали про нього о стільки, що віддавав ся виключно справам церкви та підпомагав сильно чеську справу.

— **Крематорія в Фіюмі.** В Фіюмі мав бути заложений новий цвинтар. Позаяк не можна було найти відповідного місця, проте маґістрат рішив заложити крематорію.

— **Японська вічливість.** „Frankfurter Zeitung“ доносить з Токіо: Кількох Німців, що зістали засуджені японським судом, звільнив Мікадо в дорозї ласки від кари. Всї німецькі доценти унїверситету в Токію з нагоди коронаційних торжеств зістали відзначені ордерами. „Frankfurter Zeitung“ додає до сеї вісти від себе: Лежить се вже в японській вдачі з нагоди торжеств показати свою вічливість супроти ворога. Булоб хибною річю, витягати з ласки Мікада якінебудь консеквенції.

— **Жіноча пожарна сторожа.** В одному селї біля Мерану зорґанїзували тамошні дївчата жіночу пожарну сторожу, по сїй причинї, що майже всї члени товариства служать при війську. Тими днями розпочались вже вправи.

— **Мущина з 126 судженими.** Ононі німецькі власти арештували посередника в заключуванню супружеств, що сам мав 126 суджених. Злочинець, 40-лїтний мущина, оперував в Берлїнї, його околицях та в инших містах німецького цїсарства. Він представляв ся як властитель фабрики, та безнастанно оголошував ся в часописях, що шукає жінки з приданим. Від мая с. р. вдалось йому найти 126 вдів та дївчат, що були готові не лиш вийти за него замуж, але й дати йому придане від 2.000 до 30.000 марок. Кілька разів власти вже були на слїдї, щоб його арештувати, та кождим разом зручно він вивинув ся.

Хотїла його віддати в руки справедливости одна обманена дївчина. Поліція зробила облаву на готель, до якого він заїхав; та хитрий суджений спостеріг ся в час, і лишаючи цїле своє майно в готелю в нічнім тільки білю вискочив через вікно і втїк, на се тільки, щоб сей припадок знов використати. Звірив ся він іменно однїй дамі, що уляг нещасливому случаю, перележав в шпиталї довший час, і через те пропала йому кавція, яку зложив як доставець для війська. Тепер хотїв би заложити якийсь інтерес, та не має грошей. Легковірна женщина дала йому 2.000 марок. Найтящий був перший приступ, відтак що кілька днїв мусїв він виманити від своєї жертви поважнїйшу квоту. Та коли зупримітив, що женщина якось не радо дає вже дальші „зачети“, пофалшував її підписи на векслях та пустив їх в обіг.

В кінци однак „звихнулась“ таки йому нога, та остаточно дістав ся в руки справедливости.

Брама була замкнена. Я запукав у вікно — раз і другий. Піднеслась стора — а у вікнї появилась красна стать Гелї.

— Я так й думала — сказала вона отвиряючи вікно — брама вправдї замкнена — однак можна через вікно — дайте руку...

Нї — дякую — я спішусь. Завтра по полудни мушу бути у Львові.

— Ночию підете? Спитала здивовано.

— Так — мушу бачитись з п. І. В, і я побачив другу постать у вікнї. Я завагавсь і допитливо глянув на Гелю.

— Не бійтесь — це п-на Ш., що принесла лист від п. І. В.

Ми представились через вікно і перекинулись деякими питанями.

— Скажіть — як Ви утїкли...

— Колись — тепер вже нема часу — коли мене ворон не з'їсть — зголошусь і всьо оповім — а тепер прощайте — а Вам п. Гелю дякую за „водку“ — вона мене спасла.

— Котра година? — Спитав.

— 12 — за 10 мін.

— Ну час в дорогу — і я подав руку через вікно — однїй і другій, натягнув шапку на вуха, закутав ся в оберок і почимчикував за місто.

На розї вулиці оглянув ся — вони глядїли за мною — я здіймив ще раз шапку, опісля ще більше натягнув на вуха і щез на скруті.

Вітер дув у плечі, ніс з собою маленькі білі метелики і засипав мої слїди...

А гостинець — посипаний білою „пучкою,“ мов вуж вив ся в сторону городу князя Льва...

Бібліоґрафія.

З великих днїв видавництва Загально-Української культурної Ради, появив ся перший випуск: **В борбі за волю,** лїтературна збірка. — Зміст її:

Олександер Колесса: З сьпів. — Олесь: Як прекрасна царівна. — Б. Л.: Михайло Павлик. — Петро Карманський: Ой не будїть його. — Богдан Лепкий: Поезія, друже, всюди є. — І. Б: Українські стрільці під Галичем. Василь Пачовський: Січовим стрільцям — Незвісний: Жовнярська драка. — Богдан Лепкий: Остання. — Олесь: На чужині. — Богдан Лепкий; Сльози. — Олесь: На цвинтар сумно не ідїть.

ОПОВІСТКИ.

Второк, дня 30. падолиста 1915.

Нині: 30. с. м. гр.-кат. Григорія еп. римо-кат. Андрія.

Завтра: 1. грудня. римо-кат. Плятона м., гр.-кат. Елїґюша.

⊙ На приют Ук. Січ. Стрільців зложив на мої руки о. Лука Яримович в Тучнім, збірку 58 К. 28 сот.

Др. Озаркевич.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 29. падолиста 1915.

На російськім фронті.

Нічо еє́твенного.

На італійськім фронті.

Борба над Сочею тревае дальше. Також і вчерашні завзяті бої покінчились вдержанням всіх наших становиск. На горицький примісток провадили Італійці знов свіжі полки; мимо їх безуспішних зусиль наступ слідував по наступі. Тільки коло Ослявії та Подгори вдалось неприятелеви вдертись в наші становиска. Ми його назад відкинули. Впрочім всі наступи зломились вже в нашім огню. Італійці атакували дуже великими силами безуспішно область по обох боках гори Сан Міхелї. Біля Сан Мартіно визначну участь брав в боях п. п. ч. 39 та хебський ополчинецький п. п. ч. 6. В північнім відтинку Сочі відкинено сильні наступи на нащі гірські становиска над північ від Тольмайн.

На сербськім фронті.

Наша офензива на північну та північно-східну Чорногору розвиваєть ся. Ц. і к. війська йдуть вперід через сїдло Метальки та на південь від Прібоя. Болгаре переслідують в напрямі Прідрену.

Заст. шефа ґен. штабу Ф. Гефер.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Ц. к. Старший Радник санітарний
Д-р Евген Озаркевич
директор „Народньої Лічниці“
приймає вже хорих. Щеплення віспи що дня.
Підвале 7. Дім „Днїстра“.

Оголошення.

Комісія управляюча вдов і сир. фонду перемиської епархії, повідомляє вдови і сироти по священниках, що запомогу за р. 1914 і 1915 буде могла виплатити аж у січні 1916 р. За Комісію о. М. Подолинський, предсїдатель. 1—2

Порядок поїздів.

Час приїзду і відїзду почтових поїздів у Львові важний від І-го жовтня 1915.

Середно-европейський час:

Зі Львова відходять в напрямі:

До Кракова	9·09	рано	особовий
„ „	10·40	„	поспішн.
„ „	7·08	вечер	особовий
„ „	8·55	„	„
„ Лавочного	6·39	рано	„
„ „	6·20	вечер	„
„ Стрия	2·44	попол.	„
„ Сянок	2·16	„	„
„ Золочова	10·29	рано	„
„ Радивилова	10·29	„	„
„ Сокаля і Белзця	11·45	„	„
„ Яворова	8·40	„	„
„ Перемишлян	4·38	попол.	„
„ Камінки Струм.	9·53	рано	„
„ Станиславова	9·40	„	„
„ „	4·00	попол.	„
„ „	7·15	вечер	поспішн.

До Львова приходять в напрямі

З Кракова	6·00	рано	особовий
„ „	7·28	„	„
„ „	6·08	вечер	„
„ „	6·45	„	поспішн.
„ Лавочного	8·05	рано	особовий
„ „	4·48	попол.	„
„ Стрия	12·12	рано	„
„ Сянок	9·24	вечер	„
„ Золочова	2·09	попол.	„
„ Радивилова	2·09	„	„
„ Сокаля і Белзця	5·00	„	„
„ Яворова	4·29	„	„
„ Перемишлян	11·24	передп.	„
„ Камінки Струм.	6·10	вечер.	„
„ Станиславова	5·12	рано	„
„ „	9·38	рано	поспішн.
„ „	5·43	попол.	особовий

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19